
Obsah

1. Úvod	9
2. Teoretická východiska	15
2.1. Koncept tělesného občanství	16
2.2. Michel Foucault: koncept biomoci a governmentality	17
2.2.1. Governmentalita v ne-liberálním kontextu	22
2.2.2. Biomoc a reprodukce v socialistickém Československu	24
2.3. Diskurzivní institucionalismus	26
2.3.1. Diskurz	27
2.3.2. Diskurzivní rámce	28
2.3.3. Analýza politického diskurzu	31
2.4. Metodologie	33
3. Legalizace interrupce v roce 1957	37
3.1. Politická a ekonomická situace	38
3.2. Raný socializmus a emancipace žen	39
3.2.1. Ženské hnutí v období „budování socialismu“	40
3.3. Přípravy zákona uvolňujícího přístup k legální interrupci	45
3.4. Diskurzivní rámování debaty: „interrupce pro zdravější mateřství“ ..	47
3.4.1. Pozice ženy v diskurzivním rámci „interrupce pro zdravější mateřství“	48
3.4.2. Hlavní aktéři debaty	50
3.4.3. Další diskurzivní rámce a jejich vzájemné vztahy: „zdravá populace“ a „nechtěné děti trpí“	51
3.4.4. Nepřítomnost a ozvěny feministického rámování diskurzu o interrupcích	53
3.4.5. Rezonance dominantního diskurzivního rámce s širším ideologickým systémem	55
3.4.6. Důsledky přijetí zákona o umělém přerušení těhotenství	57
4. Po přijetí zákona o umělém přerušení těhotenství: vývoj v letech 1960–1986	59
4.1. Politické a ekonomické souvislosti a ženské organizace	59
4.1.1. Reformní léta	59
4.1.2. Československý svaz žen	60
4.1.3. Pražské jaro	61
4.1.4. Normalizace	62
4.2. Regulace interrupce v letech šedesátých a sedmdesátých	65

5. Změna interrupčního zákona v roce 1986	69
5.1. Souznějící rámce	72
5.1.1. „Bezpečnější interrupce pro ženské zdraví“	72
5.1.2. „Nechtěné děti trpí“ a „zdravá populace“	73
5.1.3. Interrupční komise	73
5.1.4. Místo ženy v diskurzu	75
5.1.5. Hlavní aktéři v diskurzu	77
5.1.6. „Interrupce způsobuje neplodnost“	78
5.1.7. „Právo ženy rozhodnout o svém mateřství“	80
5.1.8. Ženské organizace a jejich (ne)přítomnost v diskurzu	81
5.1.9. Debata o interrupci a širší ideologický systém	83
5.2. Výsledky debaty o reformě interrupčního zákona	83
6. Vývoj po roce 1989: noví aktéři, nové střety	85
6.1. Odborníci a lékařský pokus o feministickou reformu	85
6.2. Vliv katolické církve a Hnutí pro život	88
6.3. Ženské organizace po roce 1989	89
6.3.1. Organizace žen na počátku 90. let	89
6.3.2. Nevládní organizace a období přistoupení k Evropské unii	91
6.3.3. Feminismus, feministický diskurz a jeho rámce	92
6.3.4. Současné ženské a feministické organizace	94
6.4. Role klíčových aktérů po převratu	95
6.5. Konzervativní návrh zákona z roku 2003 – zakázat interrupce?	97
6.5.1. Diskurzivní rámec odpůrců interrupce: „zabíjení nenarozených dětí“	98
6.5.2. Argumenty obhájců práva na svobodnou volbu v parlamentní debatě	101
6.5.3. Reakce feministických organizací na návrh zákona zakazující interrupce	103
6.5.4. Výsledek debaty	105
6.6. Nedokončená reforma zdravotnictví z roku 2008	107
6.6.1. Zdravotnická reforma Tomáše Julínka	107
6.6.2. „I v jiných rozvinutých zemích...“	108
6.6.3. „Protože to po nás chce Evropská unie...“	110
6.6.4. Iniciativa KDU-ČSL za zpřísnění zákona	112
7. Specifické skupiny žen, reprodukční inženýrství a „zdravá populace“ ..	115
7.1. Romské ženy a reprodukce	115
7.1.1. Romská reprodukce jako problém	116
7.1.2. Sterilizace romských žen	118
7.1.3. Politiky těla	119
7.2. Migranky v prostoru nikoho	120

7.2.1. Přístup migrantek k interrupci	120
7.2.2. Pokusy o změnu zákona.....	121
7.2.3. Imigrantky a lékařská péče	122
7.2.4. Přistěhovalecké organizace a pomocné skupiny	124
7.3. Reprodukční technologie, porody a aktivizace „zdola“	125
7.3.1. Metody prenatalního screeningu.....	127
7.3.2. Ženské skupiny a reprodukční technologie.....	130
8. Závěr	135
9. Literatura	143
10. Přílohy	153
10.1. Příloha I: Seznam analyzovaných textů	153
10.2. Příloha II: Seznam kódů	164
10.3. Příloha III: Interrupce v letech 1958–2010 – tabulka	167
10.4. Summary	170
Rejstřík	176